

ELS SONS VOCÀLICS SEGONS LA INTENSITAT

EL TRIANGLE VOCÀLIC

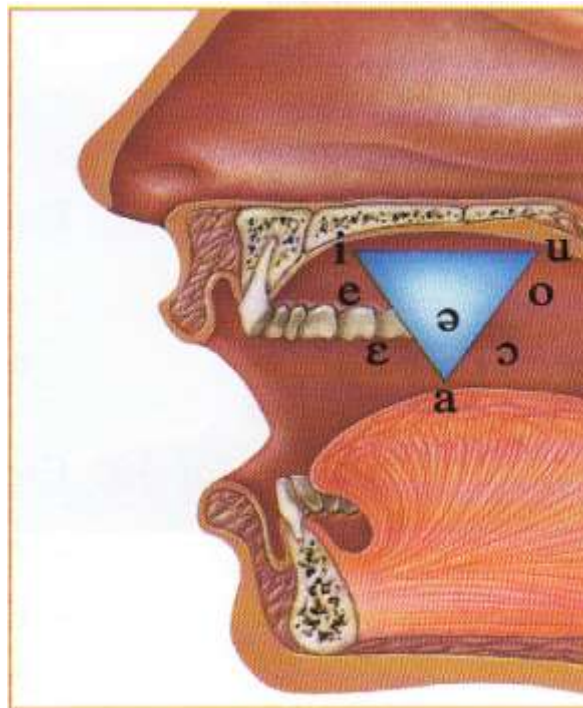
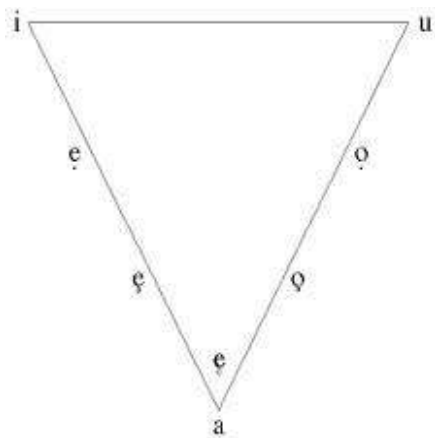
EL VOCALISME TÒNIC

EL VOCALISME ÀTON

- Els sons vocàlics es produeixen amb la **vibració de les cordes vocals** a la sortida de l'aire i sense que aquest trobi cap obstacle.
- Els sons vocàlics es caracteritzen per
 - la **intensitat** amb què es produeixen
 - el **grau d'obertura** de la boca
 - la **posició de la llengua**

EL TRIANGLE VOCÀLIC

Avançament lingual		anterior	central	posterior
Elevació lingual				
alta mitjana alta mitjana baixa baixa		i		u
		e	ə	o
		ɛ		ɔ
				a

Sons del català. Triangle vocàlic

<http://www.ub.edu/sonscatala/taula.html>

SONS VOCÀLICS SEGONS INTENSITAT

- La intensitat és igual a força.
- Segons la intensitat les vocals poden ser:
 - **tòniques**
 - **àtones**
- Les paraules de més d'una síl·laba tenen una vocal que es fa amb més intensitat, és la **tònica**. La resta de vocals són **àtones**.
- Distingim dos sistemes vocàlics:
 - **vocalisme tònic**
 - **vocalisme àton**

VOCALISME TÒNIC

- A tot el domini lingüístic català hi ha set sons vocàlics en posició tònica.

[a] [e] [ε] [i] [ɔ] [o] [u]

[a]	[e]	[ε]	[i]	[ɔ]	[o]	[u]
cap rave	lent néta	res venda	mil llibre	lloc arròs	molt ombra	suc ungla

- **Excepte: dialecte balear** que en té **vuit**: [ə] és un so vocàlic tònic. S'escriu sempre amb la lletra **e**

[ə] res, capell, pera

Aquest so neutre sempre s'escriu amb **e**.

VOCALISME ÀTON

- Vocalisme àton:
hem de distingir el sistema del
 - català oriental
 - català occidental

Mapa del domini lingüístic català. Límits dels dialectes i subdialectes

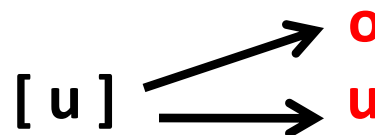
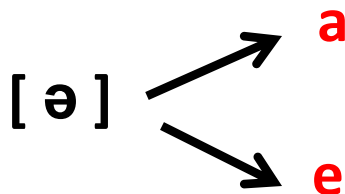
- Vocalisme àton del **català oriental** té tres sons àtons: [ə] [i] [u]

[ə]		[i]	[u]	
porta	pare	finestra	botiga	fumar

- I el dialecte balear en té quatre [ə], [i], [o], [u]

[o]	botó, cordó
-----	-------------

- RECORDA QUE en el català **oriental** hi ha sons que es representen amb dues grafies diferents.

- Vocalisme àton del **català occidental** té cinc sons en posició àtona [a], [e], [i], [o], [u]

[a]	[e]	[i]	[o]	[u]
cavall	pare	mirall	orella	ulleres

